

MYCOLOGISCHE NOTITIE

VOOR HET ALLERLAATST *COPRINUS ATRAMENTARIUS* EN ALKOHOL

In Coolia van april 1979 schreef ik enthousiast over de ontdekking door een groep Zweden van coprine dat de oorzaak was van de intoksikatieverschijnselen na het gebruik van de Gladde inktzwam en alcohol. Het kon ook gesynthetiseerd worden. Dit zou nu een prachtig geneesmiddel kunnen zijn voor potatoren om hen van de drank af te helpen. Ik kreeg nu van de leider van het farmakologenteam, Dr. Per Lindberg die op dit onderwerp aan de universiteit van Lund promoveerde, literatuur toegestuurd. Maar in een begeleidende brief schreef hij dat eind 1977 "the whole project had to be put down" omdat hij bij proeven bij mannelijke ratten en honden had gevonden dat er bij chronisch gebruik morfologische veranderingen aan de spermatozoën werden gevonden en er zelfs een volkomen stopzetting van de spermaproductie optrad!

Hij schrijft dit niet, maar ik wil er aan toevoegen: laten de mannen de gladde inktzwam maar laten staan, althans geen alcohol er bij drinken. En pluk de geschubde inktzwam, *Coprinus comatus*. Deze is ongevaarlijk en bovendien veel lekkerder.

L.S. Wildervanck

B O E K B E S P R E K I N G E N

=====

Pearson, A.A., F.B. Hora and P.D. Orton. - The "Naturalist" Agaric Keys. Reprint 1978.

Deze uitgave bestaat uit fotokopieën van determineerwerkjes voor verschillende groepen van Agaricales, gepubliceerd tussen 1945 en 1958 in het Britse tijdschrift "The Naturalist". De volgende publikaties zijn opgenomen: A.A. Pearson: Diagnostic characters in the Agarics (1945), British Boleti (1946), The Genus *Russula* (1948), The Genus *Lactarius* (1950), The Genus *Inocybe* (1954), The Genus *Mycena* (1955); P.D. Orton: The Genus *Cortinarius* I, *Myxarium* and *Phlegmacium* (1955, alleen de inleiding en de sleutel tot de sekties), The Genus *Cortinarius* II, *Inoloma* and

Dermocybe (1958); F.B. Hora: The Genus *Panaeolus* in Britain (1957).

Alle artikelen hebben in principe dezelfde opzet: een dichotome sleutel tot de soorten en een vrij uitgebreide beschrijving van alle behandelde paddestoelen, gewoonlijk in de vorm van een tabellarisch overzicht van de verschillende kenmerken. Tenslotte volgt een indeks op de namen en de belangrijkste synoniemen. Tekeningen zijn in het algemeen schaars. In dat opzicht komt *Panaeolus* er nog het beste af. De bundel is ingeleid door Roy Watling, die tevens een nuttig beknopt overzicht geeft van de voornaamste veranderingen in de systematiek en naamgeving van de behandelde groepen.

Uit een begeleidend schrijven van Dr.M.R. Seaward kan worden opgemaakt, dat de heruitgave van deze niet meer voorradige publikaties bedoeld is om de periode te overbruggen tot het verschijnen van nieuwe bewerkingen in de (traag verschijnende) British Fungus Flora. Een deel van de tabellen is dan ook sterk verouderd, bijvoorbeeld van Boleten en Russula's, waarvoor nieuwe bewerkingen voor Groot-Brittannië zijn gemaakt door resp. Watling (1970) en Rayner (1968). Daarentegen worden vooral de nieuwere sleutels van Hora en Orton nog regelmatig door mycologen gebruikt. Een voordeel is, dat de beschrijvingen vollediger zijn dan bijvoorbeeld in Moser's "Röhrlinge und Blätterpilze" en vaak ook dan in de Flore Analytique. De publikaties zijn van blijvende betekenis voor de mycologie doordat er een aantal nieuwe namen is geïntroduceerd en doordat er de interpretatie van namen door vooraanstaande mycologen uit kan worden afgeleid.

Het tussentijdse karakter van deze uitgave komt ook tot uiting in de uitvoering. Verwacht U vooral geen mooi ingebonden boekwerk, want de kwaliteit van de kopieën laat nogal dikwijls te wensen over en de meeste publikaties bestaan uit losse gevouwen vellen. Met een nietmachine is dat euvel natuurlijk snel te verhelpen. Blijkbaar heeft men een betere verzorging achterwege gelaten om de kosten te drukken, want deze ca. 65 fotokopieën kosten slechts iets meer dan een tientje. Daarvoor kunt U het zelf niet laten doen! Wel komen daar de portokosten nog bij.

De eenvoudigste manier van bestellen is het zenden van een internationale postwissel van £ 2.75 (£ 2.50 + 25 p. porto) aan onderstaand adres met vermelding van "Pearson's Agaric Keys":

Dr.M.R. Seaward, Postgraduate School of Environmental
Studies,
University of Bradford,
West Yorkshire,
Great-Britain.

Eef Arnolds

Jahn, H. (1979) - Pilze die an Holz wachsen. Uitg.: Busse-Verlag, Herford, 268 pag., 222 kleurenfoto's, 19 zwart-wit foto's en 114 lijntekeningen, formaat 24 x 17 cm. Prijs gebonden DM 68.-

De naam Hermann Jahn heeft onder de Nederlandse mycologen een zeer goede klank, al was het alleen al om het handige en veelgebruikte boekje over de midden-Europese polyporen van de betreffende auteur. Maar velen kennen ook zijn immer interessante artikeltjes in "Die Westfälische Pilzbriefe". Bovendien heeft een aantal NMV'ers tijdens de studieweken in het Teutoburgerwald Dr. Jahn leren waarderen als een goed veldmycoloog, een geboren didakt en maker van prachtige kleurendia's.

Ook anderen kwamen onder de indruk van Dr. Jahn's kennis en kleurendia's, o.a. een bevriend amateurmycoloog die nauw betrokken is bij het drukkerij-bedrijf. Deze laatste heeft Dr. Jahn overgehaald een boek te schrijven bij zijn dia's en daar mogen we hem dankbaar voor zijn! Daar het klicheren en drukken van de kleurenbeelden in dit geval zeer zorgvuldig begeleid werd, ontstond een werkelijk voortreffelijke serie illustraties van houtbewonende paddestoelen, waaronder vele weinig afgebeelde soorten.

De opgenomen houtbewonende paddestoelen zijn geselecteerd op herkenbaarheid zonder mikroskoop. Uiteraard vormen de Aphyllophorales de hoofdmoot met meer dan 120 soorten, waaronder ruim 70 polyporen en een 30-tal korstzwammen, maar ook zo'n 30 ascomyceten en 45 plaatjeszwammen zijn afgebeeld, alsmede een tiental slijmzwammen.

De kleurenfoto's, scherp en goed van kleur, zijn vrijwel altijd een genoegen om naar te kijken. De zwart-wit foto's geven wat aanvullende beelden, o.a. van verschillende typen houtrot; de lijntekeningen vooral van vruchtlichaamtypen en mikroskopische details.

De tekst die elke kleurenfoto begeleidt (meestal beide ongeveer een halve pagina) is letterlijk (wel erg kleine letter!) en figuurlijk zeer compact en geeft juist die informatie, waar de gemiddelde gebruiker behoefte aan zal hebben, n.l. een korte karakteristiek, enige belangrijke mikroskopische details, groeiwijze, type van houtaantasting, gastheerkeus en voorkomen in Europa.

Aan het deel met de platen en beschrijvingen gaan ongeveer 30 pagina's algemene tekst vooraf, waarin de biologie van de houtbewonende paddestoelen uitgebreid wordt behandeld (b.v. hout als substraat, houtrot-typen, parasieten, saprofieten, suksessie, gastheerkeuze, enz.). Deze hoofdstukken zitten stampvol interessante informatie.

Dit boek over houtpaddestoelen is een grote aanwinst (nog

zeer goed uitgevoerd ook), die in elke mycologische boekenkast thuishoort om er zeer vaak uitgehaald te worden.

Daar de uitgave niet zuiver commerciëel is, wordt men verzocht het boek rechtstreeks te bestellen bij: Litho- und Klischeeanstalt Baranek und Frost, Vlothoerstrasse 52, 4900 Herford, BRD. Betaling kan na ontvangst van de rekening d.m.v. een internationale postwissel geschieden. Het boek is echter ook via de boekhandel te bestellen.

C. Bas

MYCOLOGISCHE LEESTAFEL

Karstenia 18 (2). 1978.

- p. 31-42. K. Korhonen: Interfertility and clonal size in the *Armillariella mellea* complex.
- p. 43-48. T. Niemelä: On Fennoscandian polypores. 6. *Antrodia plicata* n.sp.
- p. 49-54. H. Harmaja: The division of the genus *Lepista* (sensu Harmaja; bevat veel elementen uit *Clitocybe*).
- p. 55-56. H. Harmaja: *Phaeomarasmium confragosus* -- an agaric to be transferred to *Tubaria*.
- p. 57. H. Harmaja: New species and combinations in *Helvella* and *Gyromitra*.

Mycotaxon 8 (1). 1979.

- p. 1-49. Alice E.H. Freeman: *Agaricus* in North America: Type studies.
- p. 50-118. Alice E.H. Freeman: *Agaricus* in southeastern United States (sleutel en beschrijvingen van 42 *Agaricus*-soorten).
- p. 174-176. D.F. Jenkins: A new species of *Amanita* (*A. altifissura*, N. Carolina).
- p. 177-180. D.F. Jenkins & Joanne Vinopal: A new *Amanita* from Florida (*A. komarekensis*).
- p. 187-192. D.H. Pfister: Type studies in the genus *Peziza*. V. Species described by Rehm.
- p. 243-291. F.v.d. Bogart: The genus *Coprinus* in Western North America. Part II: Section *Lanatuli*.

Schweizerische Zeitschrift für Pilzkunde 57 (1). 1979.

- p. 1-5. D.A. Riva, E. Römer & L. Usuelli: *Tricholoma pseudoimbricatum* Lange et Ferkelsen, un fungo poco noto e poco definito.
- p. 6-12. Y.L. Delamadeleine & J. Keller: *Coprinus laanii* dans la région de Neuchâtel. Etude ultrastructurale de la paroi sporique.